

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 157/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **DEVELOP GROUP a. s.**, Nobelova 34, Bratislava, IČO 44 174 764, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokáti Heinrich s. r. o., Skautská 12, Nitra, IČO 36 865 966, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Roman Heinrich, proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 25 Cb 16/2013 z 24. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 Cb 16/2013 z 24. septembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

3. Sťažovateľka sa ako žalobkyňa domáhala proti obchodnej spoločnosti IN VEST s. r. o. (ďalej len „žalovaná“) zaplata sumy 3 845 000 eur a príslušenstva. Ešte pred otvorením prvého

pojednávania sťažovateľka vzala svoju žalobu v časti o zaplatenie finančnej sumy 3 800 000 eur späť.

4. V dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby okresný súd uznesením č. k. 25 Cb 16/2013 z 23. júna 2014 konanie v časti o zaplatenie sumy 3 800 000 eur zastavil a zaviazal sťažovateľku uhradiť žalovanej náhradu trov konania v sume 24 450,27 eur. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 31 Cob 92/2014 zo 4. decembra 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) zmenil označené uznesenie okresného súdu v časti náhrady trov konania tak, že sťažovateľku zaviazal uhradiť žalovanej na trovách konania sumu 14 685,63 eur.

5. Konanie na okresnom súde následne prebiehalo o zaplatenie sumy 45 000 eur (zmluvná pokuta), pričom bolo ukončené zamietnutím žaloby v tejto časti rozsudkom okresného súdu č. k. 25 Cb 16/2013 z 25. septembra 2017 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 31 Cob 13/2018 z 26. marca 2019. Súdny oboch inštancií zaviazali sťažovateľku na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v prospech žalovanej, a to v plnom rozsahu.

6. Uznesením okresného súdu č. k. 25 Cb 16/2013 z 9. júla 2020 bola sťažovateľka zaviazaná nahradiť žalovanej trovy konania v celkovej sume 10 917,78 eur. Označené uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom a sťažovateľka ho napadla sťažnosťou, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosti čiastočne vyhovel a zaviazal sťažovateľku nahradiť žalovanej trovy konania v sume 9 045,78 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť takto:

8. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že konanie bolo z pohľadu náhrady trov konania rozdelené do dvoch častí. Prvá časť konania do 23. júna 2014 (do čiastočného späťvzatia žaloby) sa týkala nároku na zaplatenie celej sumy, teda sumy 3 845 000 eur. Druhá časť konania (po zastavení konania v časti sumy 3 800 000 eur s príslušenstvom) sa týkala už len sumy 45 000 eur.

9. Kým v prípade prvej časti konania okresný súd vypočítal odmenu za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) z hodnoty 3 800 000 eur v sume 8 022,69 eur, v druhej časti konania z hodnoty 45 000 eur, pričom odmenu za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky určil sumou 512,85 eur.

10. V uznesení z 23. júna 2014, ako aj v uzneseniach z 9. júla 2020 a 24. septembra 2020 okresný súd priznal náhradu trov konania za 3 identické úkony, a to prevzatie a prípravu zastúpenia 10. februára 2014 [plný úkon – § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky] a účasť na dvoch nemeritórnych pojednávaniach 12. mája 2014 a 23. júna 2014 (štvrtinové úkony – § 13a ods. 4 vyhlášky).

11. V uznesení okresného súdu z 23. júna 2014 (v spojení s uznesením krajského súdu) priznal okresný súd odmenu v sume 8 022,69 eur bez dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za prevzatie a prípravu zastúpenia 10. februára 2014, odmenu v sume 2 005,67 eur bez DPH za účasť na nemeritórnom pojednávaní 12. mája 2014 a odmenu v sume 2 005,67 eur bez DPH za účasť na nemeritórnom pojednávaní 23. júna 2014.

12. V uzneseniach okresného súdu z 9. júla 2020 a 24. septembra 2020 priznal okresný súd odmenu v sume 512,85 eur bez DPH za prevzatie a prípravu zastúpenia 10. februára 2014, odmenu v sume 128,21 eur bez DPH za účasť na nemeritórnom pojednávaní 12. mája 2014 a odmenu v sume 128,21 eur bez DPH za účasť na nemeritórnom pojednávaní 23. júna 2014.

13. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že takto priznaná odmena za tri už uvedené úkony právnej služby v súhrnnej sume 8 535,54 eur bez DPH (8 022,69 eur + 512,85 eur) za plný úkon a za štvrtinový úkon v súhrnnej sume 2 133,88 eur (2 005,67 eur + 128,21 eur) preyšuje maximálnu odmenu, ktorá by prináležala za plný úkon počítaný z celkovej hodnoty predmetu sporu vo výške 3 845 000 eur, kde by odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky predstavovala finančnú sumu 8 115,65 eur bez DPH a za štvrtinový úkon právnej služby by činila finančnú sumu 2 036,95 eur bez DPH.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa č. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľka sa domáha zníženia priznanej náhrady trov konania, na ktorých úhradu bola zaviazaná v prospech žalovanej, a to v sume 613,75 eur bez DPH za celkovo tri úkony právnej služby. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti označila za referenčnú normu čl. 20 ústavy bez špecifikovania konkrétneho odseku, ústavný súd z obsahu podanej ústavnej sťažnosti identifikoval, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie:

15. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

16. Predmetnú záležitosť sťažovateľky možno nepochybne označiť ako bagateľnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 422 ods. 1 písm. a) prvú vetu zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, z obsahu ktorej vyplýva, že vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy, je dovolanie *ex lege* neprípustné. Za okolností, keď Civilný sporový poriadok vylučuje pri bagateľných veciach prieskum rozhodnutí vydaných druhoinštančnými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014, II. ÚS 810/2016).

Uvedené skutočnosti preto už samy osebe zakladajú podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

17. Nad rámec už uvedeného ústavný súd konštatuje, že so sťažovateľkou možno súhlasiť v tom smere, že napadnuté uznesenie okresného súdu nie je tým najideálnejším riešením vzniknutej situácie, keďže nezohľadňuje okolnosť, že tarifná odmena za jeden úkon právnej služby je ustanovená tak, že so zvyšujúcou sa tarifnou hodnotou v tomto prípade peňažného plnenia, ktorého sa právna služba týka, podiel tarifnej odmeny na žalovanom peňažnom plnení nezostáva rovnaký, ale pri istej, vyhláškou ustanovenej výške peňažného plnenia sa tento podiel mení.

18. Vyhláška v § 10 ods. 1 v podstate ustanovuje päť relevantných škál tarifnej hodnoty veci, a to (i) do 165,97 eur, (ii) nad 165,97 eur do 663,88 eur, (iii) nad 663,88 eur do 6 638,78 eur, (iv) nad 6 638,78 eur do 33 193,92 eur a (v) nad 33 193,92 eur. Podiel tarifnej odmeny je tak v jednotlivých škálach odlišný a je ustanovený degresívne, pričom pri škále od 33 193,92 eur vyššie predstavuje len niečo viac ako dve promile. Z uvedeného vyplýva, že pri nižšom uplatnenom peňažnom plnení je tento podiel vyšší, pričom najvyšší podiel je v prvom rozmedzí, teda pri hodnote do 165,97 eur. Pokiaľ okresný súd pri výpočte náhrady trov konania postupuje tak, že pri čiastočnom späťvzati zaradí časť žalovaného peňažného plnenia, ktorého sa späťvzatie týka, do jednotlivých uvedených rozmedzí vždy od najnižšieho nahor, tak eliminuje vyhláškou ustanovenú degresívnosť podielov tarifnej odmeny. Už uvedené platí práve v prípade, ak ide o úkony právnej služby vykonané do čiastočného späťvzatia žaloby.

19. Napriek tomu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nenesie znaky extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a argumentácia okresného súdu je akceptovateľná a v nijakom prípade ju nie je možné označiť za arbitrárnu. Okresný súd jasne, zrozumiteľne a logicky vysvetlil, akými úvahami sa pri posúdení nároku na priznanie náhrady trov konania za sporné úkony právnej služby spravoval. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval skutkové a právne závery okresného súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom uvedeným v uznesení okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor okresného súdu svojím vlastným.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd neidentifikoval v záveroch formulovaných okresným súdom arbitrárnosť ani nedostatok odôvodnenia, ktoré by mohli signalizovať porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

III.2. K porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

22. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu je potrebné uviesť, že sťažovateľka namieta porušenie týchto práv v spojení s alebo v nadväznosti na namietané porušenie svojho práva na spravodlivý proces. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľkou označených práv.

23. Na základe už uvedeného ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže neidentifikoval žiadne porušenie sťažovateľkou označených práv.

24. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu